

BM nükleer silahsızlanma üzerine açık uçlu çalışma grubu (OEWG) toplantısında ICAN'ın yaptığı açıklama

2 Mayıs 2016

Değerli konuşmacıya yaptığı konuşma için teşekkür ederim.

Ben bu konuşmayı, Nükleer Silahların Tamamen Ortadan Kaldırılması İçin Uluslararası Kampanya'nın (ICAN) partner örgütü olan Seguridad Humana en Latinoamérica y el Caribe (SEHLAC) adına yapıyorum.

Bugün sunulan kanıtlar ve daha önce yapılan açık uçlu çalışma grubu toplantıları bir nükleer silah patlaması riskinin giderek arttığını gösteriyor.

Nükleer silah sahibi devletler ve onların müttefikleri arasında giderek artan gerilimin nükleer silahsızlanmayı daha önemli ve acil bir hale getirdiğine inanıyoruz.

Varolan güvenlik ortamı, nükleer silahsızlanma konusunda süregelen tembelliğin bahanesi değil, bir an önce harekete geçmek için bir uyarı olmalı.

Şubat ayında yapılan toplantıda madde 5(b) ile ilgili gündem nükleer silah sahibi devletlerin alması gereken önlemlere odaklanmıştı. Ancak ne yazık ki bu devletler bu bölüme katılmamayı tercih etti (ve bugün yine yoklar).

Şimdi nükleer silah sahibi olmayan devletlerin nükleer patlama riskini azaltmaktaki rollerine odaklanmanın faydalı olacağını düşünüyoruz. Şubat'ta yapılan toplantıda bu boyut düşünülmemişti.

Çalışma grubunun BM Genel Kurulu'na nükleer silah sahibi olmayan ancak topraklarında nükleer silah bulunduran devletlerin bu silahların kaza ya da hata sonucu, bilmeden ya da bilerek patlaması riskini azaltmak için önlemler almasını önermesini istiyoruz.

Ayrıca bu devletlerin aşağıdaki soruları yanıtlamalarını istiyoruz:

- Bu ülkelerde nükleer silahların bulundurulduğu tesislerde yakın zamanda herhangi bir güvenlik ihlali meydana geldi mi?
- Bu ülkelerde nükleer silahların bulundurulduğu tesislere yapılacak herhangi bir saldırının insani sonuçları neler olabilir?

- Böyle bir saldırının nükleer silahların patlaması ya da çalınması ile sonuçlanması riski nedir?
- Bu tesislerde bulunan nükleer silahlar bugüne kadar hiç herkesin geçtiği yollardan geçirilerek taşındı mı, eğer taşındıysa, bu işlem nükleer patlama riskini artırdı mı?
- Bu silahların kaza ya da hata ile, bilmeden ya da bilinçli şekilde patlamasının önlenmesi için hangi güvenlik önlemleri alındı?
- SEHLAC ağının bir üyesi olan Grupo de Práticas em Direitos Humanos e Direito Internacional tarafından hazırlanan “Şeffaflığı artırmak, riski azaltmak ve farkındalığı artırmak: nükleer silah sahibi olmayan devletlerin rolü” başlıklı STK Çalışma Belgesi 8’i dikkatinize sunuyoruz.
- SEHLAC, ICAN’in partner örgütü olarak, nükleer silahların yasaklanması anlaşmasının hayata geçmesi konusunda ısrarlıdır. Nükleer silah patlaması riskini azaltmak için yasal olmayan önlemler alınmasının da bu hedefin bütünleyen parçaları olduğunu düşünüyoruz.